



Ankestyrelsens brev til Vejle Kommune

Tilsynsudtalelse om Vejle kommunes dækning af flytteudgifter mv.

1. juli 2025

J.nr. 24-81432

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Vejle Kommunes praksis efter almenboliglovens § 63 c, i forhold til dækning af plejehjembeboeres udgifter i forbindelse med beboernes fraflytning fra utidssvarende plejeboliger til et nyopført plejecenter.

Sagen har givet Ankestyrelsen anledning til at vurdere, om Vejle Kommunes praksis med at yde flyttetilskud i disse tilfælde er i overensstemmelse med almenboligloven.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Vejle Kommune handler i strid med almenboliglovens § 63 c ved at dække plejehjembeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra utidssvarende plejeboliger til et nyopført plejecenter.

Vi beder byrådet i Vejle Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtaelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ældresagen skrev til Ankestyrelsen den 1. maj 2024.

Ældresagen oplyste, at Vejle Kommune yder flyttetilskud bl.a. i form af betaling for indskud i en ny boligafdeling med det formål at få borgere til at fraflytte et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Herudover sendte Vejle Kommune den 24. april 2024 en udtalelse til Ankestyrelsen i forbindelse med behandlingen af en sag om flytning af beboere fra 2 nedlagte plejecentre til et nyt plejecenter.

Følgende fremgår bl.a. af kommunens udtalelse:

"I processen omkring indskudslån, blev kommunen bekendt med muligheden for at stimulere til flytning, jf. almenboliglovens § 63 c. Der blev derfor truffet en politisk beslutning om at anvende muligheden i almenboliglovens § 63 c til at stimulere til flytning og tilbyde et beløb til dækning af etableringsudgifter i den nye bolig."

Ankestyrelsen bad den 11. oktober 2024 Vejle Kommune om en udtalelse.

Vejle Kommune sendte den 20. december 2024 en udtalelse. Følgende fremgår blandt andet af udtalelsen:

"Der er tale om to forskellige plejecentre, hvor kommunen har haft anvisningsretten til boligerne efter almenboliglovens § 54.

Redegørelse

[...]

Ud af de 17 boliger, der er ejet af Vejle Kommune, er der sket fraflytning med støtte efter almenboliglovens § 63 c i seks tilfælde, hvor der således har været tale om fraflytning fra almene kommunale ældreboliger.

[...]

I nærværende sag, er beboerne fraflyttet deres tidligere boliger i [A], særligt på baggrund af tilskud fra Vejle Kommune, i september 2023. Tilskud som beløbsmæssigt har været af en ikke uvæsentlig størrelse i denne kontekst."

Ankestyrelsen bad den 18. december 2024 i en lignende sag Social- og Boligstyrelsen om en udtalelse.

Social- og Boligstyrelsen sendte den 25. marts 2025 en udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår af uttalelsen:

"Styrelsens vejledende uttalelse

Det er styrelsens opfattelse, at almenboliglovens § 63 giver en kommune mulighed for, - når den vurderer, at der er et behov for at styrke beboersammensætningen i et boligområde - at tilskynde til fraflytning af lejere til anden bolig i kommunen ved at give tilskud og dække fraflytningsudgiften eller en del heraf.

Flytteudgifter dækker både over udgifter i forbindelse med fraflytningen og udgifter i forbindelse med indflytningen, herunder etablering i ny bolig.

Ved tilskud forstås både hel eller delvis refundering af beløb svarende til den udgift, som lejeren har afholdt, samt dækning af udgifter, som kommunen afholder uden at lejeren har hæftet herfor.

Det er en betingelse, at kommunalbestyrelsen offentliggør de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud, den berettigede personkreds, tilskuddets størrelse baseret på gennemsnitlige rimelige flytte- og etableringsudgifter i kommunen og udbetaling af tilskuddet. Offentliggørelsen skal ske på en måde, som er sædvanlig for offentliggørelse af beslutninger i kommunen. Fastsættelsen af den berettigede personkreds er desuden underlagt forvaltningsretlige principper om bl.a. ligebehandling og saglighed.

§ 63 c gælder generelt og er ikke begrænset til bestemte afdelinger eller boligområder m.v. Ifølge lovens forarbejder skal tilskuddet have til formål at stimulere fraflytninger i problemramte områder eller afdelinger med lignende problemer f.eks. som led i målrettede indsatser med henblik på at tilgodese og styrke beboersammensætningen i boligområdet.

Henset til lovens forarbejder finder styrelsen, at § 63 c i almenboligloven *ikke* kan anvendes til at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge. Et sådant tilskud, der udelukkende har til formål at tilskynde plejehjemsbeboere i et ældre plejehjemsbyggeri til at flytte over i et andet tilsvarende byggeri, kan efter styrelsens opfattelse ikke omfattes af bestemmelsen."

Reglerne

Følgende fremgår af almenboliglovens § 63 c, om kommunens mulighed for at yde tilskud til flytteudgifter:

"§ 63 c. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde at yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter og udgifter til etablering i ny bolig til lejere, som fraflytter en almen boligafdeling, hvor der er behov for at stimulere fraflytning.

Stk. 2. Det er en forudsætning for tilskuddet, at lejeren flytter til en anden bolig i kommunen. Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud, den berettigede personkreds, tilskuddets størrelse baseret på gennemsnitlige rimelige flytte- og etableringsudgifter i kommunen og udbetaling af tilskuddet."

Følgende fremgår af Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Den almene sektors midler og indsatsen mod ghettoisering)

L 70 af 16. november 2005:

"Ad 6. Fremme af fraflytning

I en række almene boligafdelinger kan der være et særligt behov for at ændre beboersammensætningen, f.eks. som led i en helhedsorienteret indsats eller som følge af en ringe fraflytning. Reglerne om kombineret udlejning giver kommunerne mulighed for at bremse tilgangen af ressourcessvage husstande til de mest udsatte boligområder. Der findes derimod ikke mulighed for mere direkte gennem fraflytning at reducere andelen af ressourcessvage i en almen boligafdeling for derved at skabe bedre grobund for integrationen.

Der foreslås derfor en række initiativer til fremme af fraflytning for herved at få et bedre og mere velfungerende boligområde med en mere varieret beboersammensætning.

Tilskud til flytteudgifter

Med henblik på at stimulere fraflytning i almene boligafdelinger, hvor der skønnes at være et særligt behov for at ændre beboersammensætningen, foreslås det, at communalbestyrelsen kan yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter til lejere, som fraflytter en sådan almen boligafdeling. Det er en forudsætning for tilskuddet, at lejeren flytter til en anden bolig i

kommunen. Der vil således ikke kunne ydes tilskud til flytninger over kommunegrænsen.

Ordningen foreslås gennemført som en frivillig ordning for både kommuner og beboere, som i videst muligt omfang kan tilpasses lokale behov i kommunen. Kommunen kan således fastsætte de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud. Dermed sikres en fleksibilitet for den enkelte kommune til at anvende ordningen, hvor det - også af forebyggende hensyn €" skønnes nødvendigt eventuelt i kombination med kommunal anvisning og fleksibel udlejning.

Ligeledes får kommunen adgang til at afgrænse den berettigede personkreds lokalt. Personkredsen kan f.eks. afgrænses til beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller til beboere med en årsindkomst under et vist niveau. Kommunerne egeninteresse i at begrænse udgifterne vil sikre, at den enkelte kommune målretter tilskuddet efter det lokale behov, herunder at tilskud ydes til lejere, der flytter til en bolig i et mere velfungerende område.

Kommunen fastsætter tilskuddets størrelse og udbetaling, idet tilskuddets størrelse dog foreslås baseret på de gennemsnitlige rimelige flytteudgifter i kommunen for at lette administrationen af ordningen.

Endelig foreslås det, at tilskuddet til flytteudgifter skal være skattefrit for modtageren."

Følgende fremgår af Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Udvidet flyttehjælp)

LF 62 af 17. november 2010:

"Til § 1

Til nr. 1

Regeringen ønsker at give kommunalbestyrelserne bedre redskaber til at styrke beboersammensætningen i ghettoområder og utsatte boligområder. Det foreslås derfor, at den nuværende mulighed i almenboliglovens § 63 c for at tilbyde flyttetilskud i boligafdelinger med behov for at stimulere fraflytningen udvides. Med den foreslæde ændring af § 63 c, stk. 1 vil kommunalbestyrelserne få mulighed for at tilbyde økonomiske tilskud, der ud over flytteudgifterne også dækker udgifter til en ny start et nyt sted.

Udgifter til en ny start et nyt sted kan være etableringsudgifter, f. eks. hårde hvidevarer eller nye møbler, der passer til en ny

planløsning, eller det kan være økonomisk hjælp til at betale indskud i den nye bolig.

Flyttehjælp og tilskud til en ny start et nyt sted skal få flere af de beboere, som bidrager til en ensidig beboersammensætning i ghettoområderne, til at flytte. Samtidig får familiene en ny mulighed for at starte forfra et andet sted.

Retningslinjerne for anvendelse af flyttetilskud og tilskud til en ny start et nyt sted er de samme som i den eksisterende ordning. Det vil bl.a. sige, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde tilskuddet i kombination med de øvrige redskaber, som kan anvendes til at styre beboersammensætningen. Kommunalbestyrelsen vælger de afdelinger, hvor der er behov for at stimulere fraflytning, og kan i den forbindelse også tage forebyggende hensyn. Fastsættelsen af den berettigede personkreds er underlagt forvaltningsretlige principper om bl.a. ligebehandling og saglighed. Personkredsen kan f.eks. være beboere uden for arbejdsmarkedet eller beboere med en årsindkomst under et vist niveau."

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Vejle Kommune handler i strid med almenboliglovens § 63 c ved at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge.

Det fremgår af Vejle Kommunes udtalelse af 20. december 2024, at kommunen i seks tilfælde har ydet støtte, efter almenboliglovens § 63 c, til flytning fra almene kommunale ældreboliger.

Det følger af almenboliglovens § 63 c, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde at yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter og udgifter til etablering i ny bolig til lejere, som fraflytter en almene boligafdeling, hvor der er behov for at stimulere fraflytning.

Vi lægger vægt på, at det fremgår af de almindelige bemærkninger til almenboliglovens § 63 c, at formålet med tilskuddet er at stimulere fraflytning i almene boligafdelinger, hvor der skønnes at være et særligt behov for at ændre beboersammensætningen. Herudover fremgår det af bemærkningerne til præciseringen af § 63 c, at kommunens mulighed for at yde det økonomiske tilskud udvides, så der også er mulighed for at dække udgifter til en ny start et nyt sted. Ændringen sker, så kommunerne har bedre redskaber til at styrke beboersammensætningen i ghettoområder og utsatte boligområder.

Vi lægger desuden vægt på, at det fremgår af Social- og Boligstyrelsens udtalelse af 25. marts 2025, at det er styrelsens vurdering, at § 63 c i almenboligloven ikke kan anvendes til at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge. Et sådan tilskud, der udelukkende har til formål at tilskynde plejehjemsbeboere i et ældre plejehjemsbyggeri til at flytte over i et andet tilsvarende byggeri, kan efter styrelsens opfattelse ikke omfattes af bestemmelsen.

På den baggrund vurderer vi, at Vejle Kommunes praksis med at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge er i strid med almenboligloven.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Vejle Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsесloven.

Efter kommunestyrelsесlovens § 49, stk. 5, kan Ankestyrelsen anmode andre offentlige myndigheder om inden for deres sagsområde at yde den vejledning og bistand, der er nødvendig for tilsynets udøvelse.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovigheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsесloven.

Venlig hilsen

Martin Lindeblad Nielsen

Kopi er sendt til:

- [A]
- [B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsесloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om almene boliger (almenboligloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 1171 af 11. november 2024